

Hugo Grotius: De Gouden Gedachte

Lezingenreeks op donderdagen van 14 maart tot 16 mei 2019

Inleiding

Het Prinsenkwartier organiseert samen met Delfia Batavorum, TOPdelft, platform Delfse Bruggen en de Raad van Kerken een reeks lezingen en debatten over Hugo Grotius. Het lijkt een goed idee meer aandacht te geven aan dit fenomeen. Hij was actief op vele vlakken. Het jaar 2019 is het jaar van de Gouden Eeuw en dat is een mooie gelegenheid voor deze reeks. In het navolgende wordt een korte toelichting gegeven op het leven van Grotius, de opzet en het programma.

Achtergrond

Hugo Grotius werd in 1583 in Delft geboren vlak bij de Nieuwe Kerk. Hij werd als een wonderkind beschouwd. Op z'n tiende sprak hij al vloeiend Grieks en Latijn, schreef gedichten in deze talen en ging met 11 jaar naar de universiteit. De Franse koning noemde hem 'le miracle de la Hollande'. In Delft worden we op verschillende manieren aan hem herinnerd en toch weten we vrij weinig over hem. Er is natuurlijk het verhaal over de kist waaruit hij ontsnapte uit fort Loevestein. Dat weten de meeste mensen, maar waarom hij vast zat is minder bekend. Enkele mensen kunnen nog zijn boekwerkje 'Mare Liberum' noemen, maar wat hij nog meer schreef weet vrijwel niemand. Er zijn daarom nog vele vragen. Welke functies bekleedde hij en wat was zijn rol in de maatschappij. Waarom werd hij veroordeeld en wat deed hij na zijn ontsnapping?

Programma lezingen Hugo Grotius

Er is geprobeerd een aantal aspecten van het leven van Hugo Grotius naar voren te laten komen. Het was destijds een roerige tijd. Hij stond midden in een aantal grote conflicten. Daar was het conflict met Spanje over onafhankelijkheid en de strijd tussen katholicisme en protestantisme. Ook binnen het protestantisme was er strijd welke tijdens het twaalf jarig bestand (1609-1621) scherp naar voren kwam. Politiek en godsdienst liepen toen sterk door elkaar. Het verloop van deze conflicten had grote gevolgen voor onze houding rond politieke en religieuze kwesties. Dan was er de strijd op zee en de concurrentie slag tussen de diverse zeevarende naties. Nederland was een klein land tussen sterke grootmachten en natuurlijk de onderlinge strijd tussen de steden en gewesten. En verder waren er de standsverschillen tussen de diverse groepen. Hugo Grotius stamde uit een regentenfamilie en genoot de daarbij horende privileges. Genoeg stof om als rechtsgeleerde over na te denken. Op al deze velden speelde Hugo Grotius een rol en de vraag is of we in een reeks lezingen de figuur tot leven kunnen brengen, iets kunnen zeggen over zijn betekenis en of er onderwerpen zijn die ook nu nog relevant zijn.

Naam	Datum	Thema
Henk Nellen	14-mrt	Leven en werken
Jan Waszink	28-mrt	Grotius als politicus
Tjaard Barnard	4-apr	Godsdienststrijd in de republiek
Arthur Eyffinger	25-apr	Grotius als rechtsgeleerde
Roel van Oosten	9-mei	Grotius als inspiratiebron
Luc Panhuysen	16-mei	Tweedelingen in de 17de eeuw

Sprekers

De organisatie is er in geslaagd een aantal zeer interessante sprekers uit te nodigen. Dat is in de eerste plaats Henk Nellen. Hij is historicus met een lange wetenschappelijke carrière en thans verbonden aan het Huygens instituut. Henk Nellen is auteur van de zeer interessante biografie over Hugo Grotius. Jan Waszink is universitair docent bij de leerstoel Geschiedenis van de wijsbegeerte van de Erasmus Universiteit. Hij publiceerde uitgebreid over het politieke denken van Justus Lipsius en Hugo Grotius. De derde spreker is Tjaard Barnard, predikant in Rotterdam. Tjaard studeerde theologie en is gespecialiseerd in de kerkgeschiedenis en het kerkrecht. Hij is de juiste persoon om iets te vertellen over godsdienststrijd tijdens het 12 jarig bestand waarin Hugo Grotius een rol speelde.

Arthur Eyffinger is classicus en juridisch historicus. Hij werkte als onderzoeker van de werken van Hugo Grotius aan het Grotius Instituut. Arthur schreef een van de essays in het grote boek Maurits over zijn relatie met Hugo Grotius. Roel van Oosten is de vijfde spreker en geen historicus, maar een veelzijdig Nederlands componist van modern klassieke muziek. Hij componeerde onder andere muziek geïnspireerd op Mare Liberum van Hugo Grotius. Hij zal vertellen over het ontstaan van de compositie en wordt bijgestaan door Jeroen Vervliet die veel weet van de artistieke aspiraties van Hugo Grotius. Luc Panhuysen is de laatste spreker in de reeks. Hij studeerde geschiedenis en werkte als journalist bij het Parool en de Groene Amsterdammer. Luc schreef diverse historische boeken over de wederdopers, Jan van Leiden en een omvangrijke dubbelbiografie over de gebroeders Johan en Cornelis de Witt en over het rampjaar 1672. Zijn laatste boek gaat over de ooggetuigen van de 80 jarige oorlog.

Dankzij deze sprekers is er heel veel kennis over de persoon Hugo Grotius en zijn omgeving, hetgeen de reeks voor velen interessant maakt. Moderatoren zijn Theo Thomassen en Tina Geels.

Kosten

De lezingen zijn op donderdag avond en beginnen om 20:00 uur in het Prinsenkwartier (Sint Agathaplein 4). De laatste lezing is in de Nieuwe Kerk aan de markt. Beide plekken zijn zeer toepasselijk, namelijk de rustplaats van Maurits en tegenover het geboortehuis van Hugo Grotius. De kosten zijn voor het hele programma 30 euro en per keer 7,50 euro. Opgeven via info@prinsenkwartier.nl. Betalen kan aan de kassa en vol is vol.